

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ในปี 2540 ประเทศไทยได้เผชิญกับวิกฤตทางเศรษฐกิจอย่างหนักซึ่งเป็นเหตุให้ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม(SMEs)ภายในประเทศปิดกิจการลงไปเป็นจำนวนมาก เนื่องจากธุรกิจเหล่านั้นไม่ได้เตรียมมาตรการป้องกันกับวิกฤตที่เกิดขึ้น และธุรกิจเหล่านั้นส่วนใหญ่เป็นธุรกิจที่ดำเนินกิจการแบบครอบครัวซึ่งไม่ได้มีการนำความรู้ทางวิชาการมาประยุกต์ใช้อย่างเป็นรูปธรรม ส่วนธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ยังสามารถดำเนินกิจการต่อไปได้จำเป็นต้องมีการปรับตัวให้มีขีดความสามารถในการดำเนินงาน และการจัดการเพิ่มขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้ผลิตภัณฑ์สามารถเข้าการแข่งขันในตลาดภายใต้สภาวะวิกฤตได้

การควบคุมคุณภาพผลิตภัณฑ์เป็นวิธีการที่ช่วยให้สามารถควบคุมการผลิตให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพตรงตามความต้องการของลูกค้า และการลดของเสียก็เป็นอีกวิธีการหนึ่งที่จะช่วยให้กิจการสามารถลดต้นทุนในการผลิตได้ เพราะการเกิดของเสียนั้นย่อมหมายถึงการเกิดต้นทุนเพิ่มขึ้น ดังนั้นการควบคุมปริมาณของเสียจึงเป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยให้ต้นทุนการผลิตลดลง

ดังนั้นการควบคุมคุณภาพผลิตภัณฑ์และการลดของเสียจึงเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมควรนำมาประยุกต์ใช้ในการประกอบกิจการในสภาวะที่มีการแข่งขันสูง

1.2 วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

เพื่อเสนอแนวทางในการวางระบบควบคุมคุณภาพ และลดของเสียในโรงงานตัวอย่าง

1.3 ขอบเขตของงานวิจัย

- 1.3.1 มุ่งเน้นการศึกษาที่เกี่ยวกับระบบควบคุมคุณภาพที่เหมาะสมกับโรงงานตัวอย่าง ตั้งแต่ การรับวัตถุดิบ ระหว่างการผลิต และสินค้าสำเร็จรูป
- 1.3.2 มุ่งเน้นการศึกษาเกี่ยวกับงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพโดยตรงเท่านั้น
- 1.3.3 มุ่งเน้นการศึกษาเกี่ยวกับการลดของเสียในกระบวนการการผลิตของโรงงานตัวอย่าง เนื่องจากมีสัดส่วนของเสียสูงสุด โดยรักษาระดับการผลิตไม่น้อยกว่าเดิม

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1.4.1 ทำให้ทราบถึงปัญหา และปัจจัยต่างๆที่สำคัญ ซึ่งกระทบต่อระบบคุณภาพของโรงงานตัวอย่าง
- 1.4.2 สามารถกำหนดแนวทางการตรวจสอบ ควบคุม ป้องกัน และแก้ไข
- 1.4.3 สามารถสร้างระบบการควบคุมคุณภาพให้แก่โรงงานตัวอย่างในลักษณะที่คงอยู่สืบต่อไป
- 1.4.4 ช่วยลดการสูญเสียจากชิ้นงาน ในขั้นตอนการผลิตลงได้อย่างต่อเนื่อง
- 1.4.5 สามารถทำให้เป็นแบบอย่างในการพัฒนาระบบควบคุมคุณภาพและการลดของเสีย ในโรงงานอุตสาหกรรมอื่นๆ ที่มีลักษณะใกล้เคียงหรือมีความเกี่ยวข้องกันได้
- 1.4.6 ทำให้สามารถผลิตชิ้นงานที่มีคุณภาพถูกส่งไปยังกระบวนการอื่นที่อยู่ถัดไปหรือถูกส่ง ไปยังลูกค้า

1.5 ขั้นตอนการศึกษาและวิจัย

- 1.5.1 ศึกษาทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 1.5.2 ศึกษาสภาพการดำเนินงานในปัจจุบันของโรงงานตัวอย่างและรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับระบบการตรวจสอบและควบคุมคุณภาพ
- 1.5.3 ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้
- 1.5.4 กำหนดแผนงานในการดำเนินการที่เกี่ยวกับระบบควบคุมคุณภาพและการลดของเสีย

1.5.5 นำแผนงานไปปฏิบัติ แบ่งเป็น 2 ส่วน

- การวางระบบควบคุมคุณภาพ

การวางระบบควบคุมคุณภาพแบ่งออกเป็น 3 ส่วน

- การควบคุมวัตถุดิบ เครื่องมือที่ใช้คือแผนช้กตัวอย่างเพื่อการยอมรับ
- การควบคุมกระบวนการผลิต
 - กรณีที่ผลิตภัณฑ์มีการสั่งแบบต่อเนื่อง เครื่องมือที่ใช้คือ QC 7 tools
 - กรณีที่ผลิตภัณฑ์มีการสั่งเพียงครั้งเดียว เครื่องมือที่ใช้คือ แผนช้กตัวอย่างเพื่อการยอมรับ
- การควบคุมผลิตภัณฑ์สำเร็จรูป เครื่องมือที่ใช้คือแผนช้กตัวอย่างเพื่อการยอมรับ

- การลดของเสียในกระบวนการพันธ์ เครื่องมือที่ใช้ คือ QC 7 tools

1.5.6 ติดตามผลการดำเนินงานและประเมินผล

1.5.7 สรุปผลการดำเนินการวิจัยและข้อเสนอแนะ

1.5.8 จัดทำรูปเล่มวิทยานิพนธ์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย